

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Saksbehandler: Marianne Berger Marjanovic
Direkte tlf.: +47 21 04 58 96

Vår ref.: 17/6214-3
Deres ref.:

Vår dato: 30.10.2017
Deres dato:

Kulturrådets innspill til høring om ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid

Vi viser til høringsdokumentene om ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid oversendt til Kulturrådet ved brev av 05.07.2017. Kunnskapsdepartementet har bedt om innspill til etablering av grad og endringer i aktuelle forskrifter som følge av dette, og vi takker for muligheten til å gi innspill til høringen.

Om Kulturrådet

Kulturrådet har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Fra Kulturfondet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde gis det støtte til profesjonelle kunstnere og prosjekter innenfor områdene musikk, scenekunst, litteratur, visuell kunst, film og kulturvern. Tilskudd gis etter søknad og på bakgrunn av kvalitetsvurderinger. Kulturrådet har videre et bredt spekter av oppgaver knyttet til utvikling og forvaltning av museumssektoren. Vi er også kontaktpunkt og sekretariat for internasjonalt kultursamarbeid og oppfølging av internasjonale konvensjoner på kunst- og kulturarvsområdet. Kulturrådet driver utviklingsarbeid og er rådgiver for staten i kulturspørsmål. Til sammen forvalter Kulturrådet 1,27 milliarder kroner til kunst og kultur, som kommer hele landet til gode.

Generelle merknader

Kulturrådet støtter departementets forslag om opprettelse av graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid som erstatning for Stipendiatprogrammet med det mål å normalisere den høyeste utdanningen innen utøvende og skapende kunsthøgskolefag. Etableringen av graden vil bidra til å synliggjøre og anerkjenne den sidestillingen av kunstnerisk utviklingsarbeid og vitenskapelig arbeid som har vært lovfestet siden 1995, og som gjenfinnes i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets beskrivelser av ferdigheter og kunnskap. Rapporten *Forskning og utviklingsarbeid innen fagområdet kunst 1995–2015* peker på sidestillingen av forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid som en forutsetning for å «sikre kunstutdanningene rom og mandat til utvikling av feltet på egne premisser.» Kulturrådet støtter denne vurderingen og ser det som en positiv utvikling at Stipendiatprogrammet i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid nå erstattes av graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid. Omleggingen vil innebære at kunstutdanningsinstitusjonene får et større ansvar for helheten og det faglige innholdet i utdanningsløpet, og bedre mulighet for å kunne prioritere innenfor sine fagområder.

Etableringen av ph.d. graden anerkjenner utdanningsinstitusjonene som sentrale kunstfaglige miljøer for kunnskapsutvikling og innovasjon, og vil på sikt kunne bidra til å styrke kvaliteten i kunstutdanningene gjennom en tettere kobling mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og undervisning. Endringen i forskrift fra treårig til fireårig løp muliggjør en bedre faglig utveksling og integrering mellom stipendiater, kolleger og studenter.

Kulturrådet støtter også forslaget om å beholde benevnelsen kunstnerisk utviklingsarbeid. Begrepet er godt innarbeidet både i utdannings- og kultursektoren. Det er ikke foreslått en engelsk benevning av graden, men både PhD in Artistic Research eller PhD in Practice-Based Artistic Research vil kunne fungere.

Kompetanse og kvalifikasjon

Stipendiatprogrammet har hatt en tydelig kunstnerisk profil med krav om kunstnerisk virksomhet på høyt nivå, og nasjonal og internasjonal relevans. Programmet har lagt vekt på refleksjon omkring prosess, metoder og kontekst, synliggjøring av resultater og koblingen til institusjonens fagmiljø. Disse målsettingene er viktige i overgangen fra Stipendiatprogram til egne grader. Formålet med graden, slik det går frem av høringsbrevet, er å heve kompetansen og kvalifisere for tilsetning i UH-sektoren og kunstnerisk arbeid mer generelt. Både doktorgradsstipend og kunstnerstipend bidrar til styrking og utvikling av kunstnerskap. Doktorgradsstipendene vil imidlertid på en annen måte tilrettelegge for refleksjon og fordypning rundt kunstnerisk arbeid, og er ikke minst et veiledet utdanningsløp. Fireårige utdanningsstipend vil også utvilsomt bidra til faglig utvikling, rekruttering og fornying av utdanningsinstitusjonene samtidig som de vil ha stor betydning for kunstfeltene og kunstnerisk arbeid som sådan.

Permisjoner og finansiering

Innenfor Statens kunstnerstipend legges det til rette for permisjon fra arbeidsstipend ved utdanning på doktorgradsnivå. Institusjonene bør vurdere å legge til rette for permisjonsmuligheter ved opptak av stipendiater som for eksempel mottar basisfinansiering eller annen flerårig støtte fra Kulturfondets tilskuddsordninger. Midler fra Kulturfondet gis som regel ikke til kunstnere under utdanning, men enkelte stipendiater mottar årlige tilskudd fra basisfinansiering for scenekunst. Dette gjelder stipendiater som allerede har etablert et kunstnerskap mellom tidligere utdanningsløp og stipendiatperioden, og der Kulturrådet mener at produksjonene som kommer ut av stipendiatenes utforskningsperiode også er interessante for et åpent publikum.

Kulturrådet mottar også søknader fra kunstnere i stipendiatprogrammet om støtte til produksjoner eller utstillinger som del av sitt utdanningsløp. Vi vil derfor understreke at de aktivitetene som inngår som en del av doktorgradsutdanningen må sikres tilstrekkelig finansiering, og det må forventes at utdanningsinstitusjonene sørger for midler også til produksjon og formidling.

Kulturrådet anbefaler at avsetningen for søkbare prosjektmidler innen Program for kunstnerisk utviklingsarbeid videreføres og styrkes. Dette vil gi fagmiljøene mulighet for å søke om finansiering av stipendiater også gjennom prosjektstøtte i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Med hilsen

Tone Hansen
rådsleder

Kristin Danielsen
direktør

Godkjent og ekspedert elektronisk